

Objemata in poljubujeta staro ženico. Nazivata jo zlato mamico. Nosita jo po sobi spošтовaje in poviševaje jo.

Letni dar s Poljskega je že zdavna prešel na Konopaskovo mater. Rada bi se bila sinova zahvalila zanj, ali gospa Kohanovska jima je pisala, naj pomagata ž njim revnim prijateljem in znancem, ako ga sama ne potrebujeta. Jako hvaležna sta ji za to. Tudi sta že bila pri njej na Poljskem in sta izvršila tam za njene gradove mnogo lepih okraskov. Kadar se pa mudi v Toplicah, prihajata vselej za njo. Pa sama se je tudi že oglasila pri njiju v Pragi in ima ju zares rada. Njene milodare daje mati stricu Bojanu in branjevki Beneševi.

Beneševka pa še vedno prinaša hrano v mesto, ostaja pri Konopaskovki nekaj dni in odnaša domov mnogo denarja. Noge so ji pa že odpovedale. Najrajše sedi in moli v cerkvi.

Stric vojak je pa še zmeraj zdravih nog. Sleherno leto priroma k sv. Janezu Nepomucenu in se obilo obdarovan vrača. Ž njim vred pa hodi tudi sosed Nevažil. Še celo žid Abraham in voznik Havelka jih obiskujeta, kadarkoli sta v Pragi.

Z doktorjem Hvatalom si pa Konopaskovi mnogo dopisujejo, in profesor Koren jim je tudi ostal prijatelj in rad živi v njih družbi.

Vohuna pa ni več. Imeli so ga do zadnjega. Voziček imata pa Konopaskova še zmeraj in včasih vozita za kratek čas metle in metlice — v spomin, da sta bila metlarja.

Bog ju blagoslavlja. Dela imata dosti. Franckove sohe dičijo oltarje, cerkve in pokopališča. Tudi na očetov in na gospoda Zemana grob sta postavila spomenika. In ne le na Češkem, ampak tudi preko mej slovi ime Konopaskov. A še več velja njiju poštenost kakor umetnost. Srečna sta že na tem svetu, kakor sta si zaslužila — na materi.

Nad jazbeca.

(Konec.)

Uedaj dvigne gospodar vile in začne komajslušno dajati povelja. Kakor hitro kdo izvé, kam se mu je postaviti, odide takoj na določeno mesto. Naposled oprostí gospodar še psa neljube in prisiljene pokorščine: odveže mu vrstico in ga izpusti na njivo, sam pa se vstopi na kraj, ki se mu zdi pač najbolj pripraven.

V trenutku se začuje v koruzi lajanje in grčanje; kajti pes in jazbec sta si že po naravi sovražnika. Vendar se progasti sivec ne zmeni mnogo za pasje opomine; a ko mu pride nadležna stvarca le preblizu, začne godrnjati in se odpravi — nič hudega sluteč — na pot. Toda s tem je podpisana njegova smrtna obsodba. Psu se vedno bolj mudi h gospodarju, da

prejme primerno pohvalo, in zato jo ubira čimdalje urneje. Seveda mora tudi grešnik jazbec, hote ali nehote, z njemu jako neljubo hitrostjo predstavljati svoje kratke noge. Ko prideta raz njivo, se pa naenkrat začuje bojni krik maščevalcev, ki vro od vseh strani proti mestu, kjer je pritiral pridni psiček gozdnega grešnika z njive — tako, da revež v hipu ne vé, kam bi se obrnil. A preden utegne premisliti, kod drži najkrajša in najvarnejša pot do njegove mile domačije, ga zadene v glavo poklon težkega bata, ki povzroči, da ugleda preplašeni ščetinec naenkrat vsa solnca in vse blesteče zvezde nebeške. To se mu zdi tako lepo in čarobno, da v trenutku pozabi na svoj nevarni položaj in leže kakor je dolg in širok kar pred noge svojih razdraženih sovražnikov. Toda ti mu ne privoščijo, da bi se dalje časa naslajal ob pogledu nebesnih krasot, ampak še preden more ostrmeli štirinožnik pregledati vse zvezde in določiti, katera je po njegovem okusu najlepša, dvigne gospodar strašno morilno orožje — umazane gnojne vile — in prebode opazovalcu solnc in zvezd prsi. Tedaj pa naenkrat izgine lepa prikazen in namesto lepih zvezd in svetlih solnc uzre krvaveči ščetinec svoje napadalce. Smrtna nevarnost mu dá v prestrašeno srce novega poguma. Zarenči jezno in vstane s silnim naporom in začne bežati. Toda preden naredi trideset korakov, se spomni, da ni častno bežati pred sovražniki. Po kratkem premisleku leže in lastna kri mu naredi rjuho. Še enkrat pogleda po svojih sovražnikih — in zatisne oči za ta svet. Psiček pa laja in cvili poleg njega. Pastir pripomni hudomušno, da to lajanje nadomešča pesem žalostinko. Hrupen smeh sledi tej opazki. Nato prime gospodar ubitega jazbeca in ga oprta pastirju na ramo, in vsa četa se odpravi proti domu. Pojo in ukajo, šalijo se in se radujejo, kot da so premagali najmanj sto glav broječo četo sovražnikovo.

Ko pridejo domov, se ne morejo premagati, da ne bi pogledali, kakšna je jazbečeva koža od znotraj. Nekaj se ga jih loti pa ga deró, drugi gledajo in zbijajo primerne in neprimerne dovtipe. Ko ga slečejo in pregledajo kožo natanko od vseh strani, se jim v srcu vzbudi nova radovednost. Vsi začno premišljevat, kako drobovje ima ta čudni samoglavec, ki se ni hotel ravnati po občeveljavnih družabnih pravilih. Začno torej preiskovati njegovo notranjščino, a na svoje veliko začudenje ne najdejo v njej prav nikakih posebnosti. To jih ujezi, in ker jezen človek potrebuje miru in tišine, da se potolaži, odidejo drug za drugim počasi k počitku s trdno nado, da bodo imeli prihodnji dan za večerjo dobro jazbečevo pečenko.

Gnjevoš.

